

Laidiens: **21.12.2017., Nr. 254**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2017/254.40**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 791

Rīgā 2017. gada 19. decembrī (prot. Nr. 63 58. š)

Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumos Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"
3. panta trešās daļas 12. punkta "a" apakšpunktu, 8. panta
otro daļu, 9. panta pirmās daļas 16. un 17. punktu
un 44. punkta "a" apakšpunktu, 10. panta pirmās daļas
4. punktu, 11. panta trešās daļas 15. punktu, 11.⁵ panta
pirmo daļu, 16.¹ panta ceturto daļu, 17. panta
vienpadsmitās daļas 2. punktu, 38. panta
otro daļu un 39. pantu*

1. Izdarīt Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumos Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2010, 156. nr.; 2012, 203. nr.; 2013, 168., 198., 252. nr.; 2014, 190., 220. nr.; 2015, 252. nr.; 2016, 234. nr.; 2017, 234. nr.) šādus grozījumus:

1.1. izteikt 65. punktu šādā redakcijā:

"65. Piemērojot likuma 10. panta otro daļu, pirms darbinieka mēneša darba ienākuma aplikšanas ar algas nodokli darba devējs ir tiesīgs atskaitīt no darbinieka mēneša darba ienākuma:

65.1. darba devēja (no darba devēja līdzekļiem) darbinieka labā veiktos dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus un iemaksas privātajos pensiju fondos, kuras kopā nepārsniedz likuma 8. panta piektajā daļā noteikto ierobežojumu 10 % apmērā no darbinieka mēneša bruto darba samaksas;

65.2. darbinieka paša veiktos dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus un iemaksas privātajos pensiju fondos, kuras veiktas uz kolektīvā vai individuālā līguma pamata un kuras uz darbinieka iesnieguma pamata veicis darba devējs, ieturot tās no darbinieka darba ienākuma, un kuras kopā nepārsniedz 10 % no darbinieka mēneša bruto darba samaksas, bet ne vairāk kā 4000 *euro* gadā.";

1.2. papildināt noteikumus ar 65.¹ un 65.² punktu šādā redakcijā:

"65.¹ Ja darba devējs, piemērojot šo noteikumu 65.2. apakšpunktu, taksācijas gada laikā ir izmantojis pilnu minētajā apakšpunktā norādīto maksājumu limitu, darbiniekam, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju un piemērojot likuma 10. panta pirmās daļas 5. un 6. punktā noteiktos attaisnotos izdevumus, kurus tas ir veicis pats no saviem līdzekļiem, vairs nav tiesību atskaitīt no gada ienākuma lieluma paša veiktos dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus un iemaksas privātajos pensiju fondos.

65.² Ja darba devējs, piemērojot šo noteikumu 65.2. apakšpunktu, taksācijas gada laikā nav izmantojis pilnu minētajā apakšpunktā norādīto maksājumu limitu, darbiniekam, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju un piemērojot likuma 10. panta pirmās daļas 5. un 6. punktā noteiktos attaisnotos izdevumus, kurus tas ir veicis pats no saviem līdzekļiem, šos izdevumus ir tiesības atskaitīt no gada ienākuma lieluma tikai tādā apmērā, kas kopā ar šo noteikumu 65.2. apakšpunktā minētajiem attaisnotajiem izdevumiem nepārsniedz likuma 10. panta 1.⁹ daļā noteikto ierobežojumu 10 % apmērā no darbinieka gada ienākuma, bet ne vairāk kā 4000 *euro* gadā.";

1.3. izteikt 66. punktu šādā redakcijā:

"66. Piemērojot šo noteikumu 65. punktu, nodokļu maksātājs ir tiesīgs samazināt savu ar nodokli apliekamo ienākumu arī tad, ja dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) līgumā kā papildu apdrošināšanas veids ir ietverta arī nelaimes gadījumu apdrošināšana.";

1.4. papildināt noteikumus ar 95.¹ punktu šādā redakcijā:

"95.¹ Likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktie atvieglojumi nav piemērojami, ja minētajā punktā norādītie nestrādājošie laulātie atbilst likuma 13. panta trešajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā noteiktajiem kritērijiem.";

1.5. izteikt 96.¹, 96.², 96.³, 96.⁴ un 96.⁵ punktu šādā redakcijā:

"96.¹ Ienākuma izmaksātājs, izmaksājot ienākumu par nepilnu kalendāra mēnesi, piemēro likuma 15. panta trešajā daļā noteikto progresīvo nodokļa likmi, minēto ienākuma apmēru nedalot proporcionāli dienu skaitam, par kuru šis ienākums tiek izmaksāts. Minētā kārtība ir piemērojama arī tad, ja ienākuma izmaksātājam algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta nepilnu kalendāra mēnesi. Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, rezumējošā kārtībā piemēro likuma 15. panta otrajā daļā noteikto progresīvo likmi, precizē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa summu vai saņem atpakaļ izveidojošos nodokļa pār maksu.

96.² Ja nodokļa maksātājs taksācijas gada laikā pie viena ienākuma izmaksātāja saņem gan algota darba ienākumus, gan ienākumus no autoratlīdzības līguma vai uzņēmuma līguma (vai ienākumus no autoratlīdzības līguma un uzņēmuma līguma) un pie ienākuma izmaksātāja tam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, tad, nosakot nodokļa maksātāja mēneša apliekamo ienākumu, papildus algota darba ienākumam (nodokļa aprēķinam no tā):

96.² 1. no ienākuma no autoratlīdzības līguma tiek atskaitīti šo noteikumu 57. punktā minētie autoru izdevumi un tiek piemērota likuma 15. panta astoņpadsmitajā daļā noteiktā nodokļa likme 20 % apmērā;

96.² 2. no ienākuma no uzņēmuma līguma tiek atskaitītas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas atbilstoši likuma 15. panta ceturtās daļas 2. punktam un tiek piemērota likuma 15. panta ceturtās daļas 1. punktā noteiktā nodokļa likme 23 % apmērā.

96.³ Piemērojot šo noteikumu 96.² punktu, atskaitījumus (valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu darba ņēmēja daļu, neapliekamo minimumu, atvieglojumu par apgādībā esošām personām) primāri atskaita no algota darba ienākuma (pa ienākuma sliekšņiem). Ja algota darba ienākuma apmērs ir nepietiekams, atskaitījumu nepiemēroto daļu atskaita no cita ienākuma, kas tiek gūts pie šā ienākuma izmaksātāja (ievērojot likuma 15. panta ceturtās daļas 2. punktā noteikto kārtību).

96.⁴ Ja nodokļa maksātājs taksācijas gada laikā pie viena ienākuma izmaksātāja saņem ienākumus no autoratlīdzības līguma un uzņēmuma līguma (secība nav svarīga) un pie ienākuma izmaksātāja tam ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, tad, nosakot nodokļa maksātāja ienākuma izmaksas mēneša apliekamo ienākumu:

96.⁴ 1. no ienākuma no autoratlīdzības līguma tiek atskaitīti šo noteikumu 57. punktā minētie autoru izdevumi un tiek piemērota likuma 15. panta astoņpadsmitajā daļā noteiktā nodokļa likme 20 % apmērā;

96.⁴ 2. no ienākuma no uzņēmuma līguma tiek atskaitītas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas atbilstoši likuma 15. panta piecpadsmitajai daļai un tiek piemērota likuma 15. panta otrajā daļā noteiktā progresīvā nodokļa likme – 20 % līdz 20 004 *euro*, 23 % virs 20 004 *euro*.

96.⁵ Piemērojot šo noteikumu 96.⁴ punktu, atskaitījumus (neapliekamo minimumu, atvieglojumu par apgādībā esošām personām) atskaita no jebkura ienākuma veida, kas pēc izmaksas datuma tiek izmaksāts pirmais. Ja pēc izmaksas datuma pirmā ienākuma apmērs ir nepietiekams, atskaitījumu nepiemēroto daļu atskaita no ienākuma, kurš pēc izmaksas datuma ir nākamais ienākums, kas tiek gūts pie šā ienākuma izmaksātāja (ievērojot likuma 15. panta ceturtās daļas 2. punktā noteikto kārtību).";

1.6. papildināt noteikumus ar 96.⁶, 96.⁷, 96.⁸, 96.⁹ un 96.¹⁰ punktu šādā redakcijā:

"96.⁶ Saņemot ienākumus no uzņēmuma līguma vai ienākumus no autoratlīdzības, par ienākuma gūšanas dienu uzskatāma diena, kad nodokļa maksātājs saņem ienākumu.

96.⁷ Ja nodokļa maksātājs taksācijas gada laikā saņem gan algota darba ienākumu, gan pensiju un tam darba vietā ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, tad, nosakot nodokļa maksātāja mēneša apliekamo ienākumu:

96.⁷ 1. algota darba ienākumam šajā mēnesī netiek piemērots likuma 12. panta pirmajā daļā minētais Valsts ieņēmumu dienesta prognozētais mēneša neapliekamais minimums, bet tiek piemēroti likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā minētie atvieglojumi un šīs panta daļas 4. punktā minētie papildatvieglojumi, kā arī tiek piemērota likuma 15. panta trešajā daļā noteiktā progresīvā nodokļa likme;

96.⁷ 2. pensijas ienākumam šajā mēnesī tiek piemērots likuma 12. panta piektajā daļā minētais pensionāra mēneša neapliekamais minimums, kā arī tiek piemērota likuma 15. panta trešajā daļā noteiktā progresīvā nodokļa likme.

96.⁸ Piemērojot likuma 15. panta piecpadsmito daļu, atskaitījumus no gada ienākuma (neapliekamo minimumu, atvieglojumus un attaisnotos izdevumus) atskaita no nodokļa bāzes daļas, kurai piemēro 20 % likmi. Pārmaksātā nodokļa atmaksa, pamatojoties uz gada ienākumu deklarāciju, notiek, piemērojot 20 % likmi. Ja nodokļa maksātāja atskaitījumi no gada ienākuma pārsniedz pirmo progresijas sliekšni, tos var atskaitīt arī no ienākumu daļas, kas pārsniedz pirmo progresijas sliekšni tā, lai atskaitījumu rezultātā maksātāja nodoklis samazinātos tikai par nodokļa daļu, kas būtu aprēķināta, piemērojot 20 % likmi (likuma 15. panta piecpadsmitās daļas piemērošanas piemērs – šo noteikumu 4.⁴ pielikumā).

96.⁹ Autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības taksācijas gada laikā tiek piemērota nodokļa likme 20 % apmērā. Iesniedzot gada ienākumu deklarāciju un rezumējošā kārtībā precizējot taksācijas gada laikā gūtos ienākumus, gūtajiem ienākumiem tiek piemērota likuma 15. panta otrajā daļā noteiktā progresīvā nodokļa likme.

96.¹⁰ Ja nodokļa maksātājs, kuram nav izsniegts Valsts ieņēmumu dienesta apliecinājums par reģistrēšanos saimnieciskās darbības veicēja statusā, taksācijas gada laikā saņem vienreizējus ieņēmumus no saimnieciskās darbības un citu ienākumu taksācijas gada laikā tam nav bijis, tad ienākuma izmaksas brīdī ienākuma izmaksātājs, kuram nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, tam nepiemēro Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto mēneša neapliekamo minimumu un piemēro 23 % likmi. Taksācijas gadam beidzoties, nodokļa maksātājs, rezumējošā kārtībā iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, piemēro likuma 15. panta otrajā daļā noteikto progresīvo likmi, precizē taksācijas gada laikā gūtos ienākumus un aprēķināto nodokli un attiecīgi piemaksā iztrūkstošo nodokļa

summu vai saņēmt atpakaļ izveidojošos nodokļa pārmaxu (likuma 15. panta septiņpadsmitās un deviņpadsmitās daļas piemērošanas piemērs – šo noteikumu 4.⁵ pielikumā).";

1.7. izteikt 97. punktu šādā redakcijā:

"97. Likuma 16.¹ panta pirmo daļu nepiemēro uz tādiem ienākumu veidiem kā algota darba ienākumi, pensijas un pabalsti. Ja taksācijas gadā algota darba ienākums (izņemot prēmijas, kas taksācijas periodā ir aprēķinātas un izmaksātas par pirmstaksācijas periodu), pensija vai pabalsts tiek izmaksāts par pirmstaksācijas gadu, šos ienākumu veidus iekļauj attiecīgā pirmstaksācijas gada ienākumu apmērā un piemēro attiecīgās pirmstaksācijas gada nodokļa likmes. Ja taksācijas gadā tiek aprēķināta un izmaksāta prēmija par pirmstaksācijas periodu, to iekļauj ienākuma apmērā tajā taksācijas gada mēnesī, kurā šāda prēmija tiek aprēķināta, un piemēro attiecīgās taksācijas gada nodokļu likmes.";

1.8. papildināt noteikumus ar 110.¹ punktu šādā redakcijā:

"110.¹ Piemērojot likuma 17. panta 11.⁵ daļas 3. punktu, ieguldījumu pakalpojumu sniedzējs nodrošina ieguldījumu konta īpašniekam ieguldījumu konta izrakstu, kurā iekļauta šāda informācija (likuma 17. panta 11.⁵ daļas 3. punkta piemērošanas piemērs – šo noteikumu 4.⁶ pielikumā):

110.¹ 1. ieguldījumu konta numurs (starptautisks maksājumu konta numurs);

110.¹ 2. ieguldījumu konta atlikums taksācijas gada sākumā;

110.¹ 3. informācija par notikušajām iemaksām vai izmaksām taksācijas gada laikā:

110.¹ 3.1. ieguldījumu kontā iemaksāto un no tā izmaksāto naudas līdzekļu kopsumma pirms šo noteikumu

110.¹ 3.2. apakšpunktā minētās iemaksas vai šo noteikumu 110.¹ 3.3. apakšpunktā minētās izmaksas veikšanas;

110.¹ 3.2. datums, kurā veikta iemaksa ieguldījumu kontā, un iemaksas apmērs;

110.¹ 3.3. datums, kurā veikta izmaksa no ieguldījumu konta, un izmaksas apmērs;

110.¹ 3.4. ieguldījumu kontā iemaksāto un no tā izmaksāto naudas līdzekļu kopsumma pēc šo noteikumu

110.¹ 3.2. apakšpunktā minētās iemaksas vai šo noteikumu 110.¹ 3.3. apakšpunktā minētās izmaksas veikšanas;

110.¹ 3.5. ar nodokli apliekamā summa, ja tāda ir radusies pēc šo noteikumu 110.¹ 3.2. apakšpunktā minētās iemaksas un šo noteikumu 110.¹ 3.3. apakšpunktā minētās izmaksas veikšanas;

110.¹ 4. ieguldījumu konta atlikums taksācijas gada beigās;

110.¹ 5. saskaņā ar likuma 11.⁹ panta 12.² daļu – informācija par summu, par kuru tiek samazināts ar nodokli apliekamais ienākums (ja šāda informācija ir pieejama ieguldījumu pakalpojumu sniedzējam):

110.¹ 5.1. taksācijas gada laikā gūtā summa saskaņā ar likuma 11.⁹ panta 12.² daļas 1. un 2. punktu;

110.¹ 5.2. iepriekšējā taksācijas gadā neizmantotā summa (šo noteikumu 110.¹ 5.4. apakšpunktā minētā atlikusī summa, kas iekļauta par pirmstaksācijas gadu sniegtajā informācijā);

110.¹ 5.3. taksācijas gadā izmantotā summa;

110.¹ 5.4. atlikusī summa (starpība, kas veidojas no šo noteikumu 110.¹ 5.1. apakšpunktā un šo noteikumu

110.¹ 5.2. apakšpunktā minēto summu kopsummas atņemot šo noteikumu 110.¹ 5.3. apakšpunktā minēto summu), kas tiek pārcelta uz nākamajiem taksācijas gadiem;

110.¹ 6. kopējais ar nodokli apliekamais ienākums taksācijas gada beigās (aprēķina, no šo noteikumu 110.¹ 3.5. apakšpunktā minētās summas atņemot šo noteikumu 110.¹ 5.3. apakšpunktā minēto summu).";

1.9. papildināt noteikumus ar 117.¹ punktu šādā redakcijā:

"117.¹ Šo noteikumu 117. punkts nav attiecināms uz likuma 8. panta piecpadsmitajā daļā norādītajiem darba devēja apmaksātajiem darba koplīgumā noteiktajiem darbinieka ēdināšanas izdevumiem, kas nepārsniedz 480 *euro* gadā. Par šādiem izdevumiem šo noteikumu 116. punktā minētais paziņojums ir sniedzams likuma 17. panta sestajā un septītajā daļā noteiktajā kārtībā.";

1.10. izteikt 1.² pielikuma 1. punktu šādā redakcijā:

"1. Nodokļa maksātājs guvis šādus izložu un azartspēļu laimestus:

- 2018. gada 1. februārī – pie azartspēļu organizētāja A vienā apmeklējuma reizē: 200 *euro*, 400 *euro* un 2900 *euro* (kopā 3500 *euro*). Ar nodokli neapliekami ir 3000 *euro*. Ienākuma izmaksātājs nosaka apliekamo ienākumu 500 *euro* ($3500 - 3000 = 500$). Ietur nodokli 115 *euro* apmērā ($500 \times 23 \% = 115$);

- 2018. gada 10. aprīlī – pie azartspēļu organizētāja A 400 *euro*, nodokli izmaksas vietā neietur ($400 < 3000$);

- 2018. gada 16. jūlijā – pie azartspēļu organizētāja A 5000 *euro*. Ar nodokli neapliekami ir 3000 *euro*. Ienākuma izmaksātājs nosaka apliekamo ienākumu 2000 *euro* ($5000 - 3000 = 2000$). Ietur nodokli 460 *euro* apmērā ($2000 \times 23 \% = 460$);

- 2018. gada 9. septembrī – pie izložu organizētāja B 1500 *euro*, nodokli izmaksas vietā neietur ($1500 < 3000$);

- 2018. gada 16. jūlijā – pie izložu organizētāja B 10 000 *euro*. Ar nodokli neapliekami ir 3000 *euro*. Ienākuma izmaksātājs nosaka apliekamo ienākumu 7000 *euro* ($10\,000 - 3000 = 7000$). Ietur nodokli 1610 *euro* apmērā ($7000 \times 23 \% = 1610$).

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) aprēķins pa ienākumu veidiem, nodokļa maksātājam iesniedzot taksācijas gada deklarāciju:

1) ienākumam no izložu un azartspēļu laimestiem 20 400 *euro* ($3500 + 400 + 5000 + 1500 + 10\,000 = 20\,400$):

taksācijas gada laikā ieturētais nodoklis ir 2185 *euro* ($115 + 460 + 1610 = 2185$);

2) algota darba ienākumam 15 000 *euro*:

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – VSAOI) (darba ņēmēja daļa) ir 1650 *euro* ($15\,000 \times 11 \% = 1650$);

- citu attaisnoto izdevumu nav;

- iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, bet nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošām personām;

taksācijas gada laikā ieturētais algas nodoklis ir 2670 *euro* ($(15\,000 - 1650) \times 20 \% = 2670$).

Gada apliekamā ienākuma aprēķins rezumējošā kārtībā:

Ienākums no izložu un azartspēļu laimestiem	20 400 <i>euro</i>
t. sk. ar nodokli neapliekamais ienākums no laimestiem	-3000 <i>euro</i>
Algota darba ienākums	15 000 <i>euro</i>
	32 400 <i>euro</i>